

Σύντομη παρουσίαση του Κυβισμού. Μπορείτε να δείτε ένα μικρό βίντεο ή και να διαβάσετε τις απαραίτητες πληροφορίες.

Ο Κυβισμός γεννήθηκε με το έργο του Πικάσο "Δεσποινίδες της Αβινιόν", που ζωγράφισε ανάμεσα στο 1906 και στο 1907.

Αναζητώντας καινούριες σχέσεις ανάμεσα στην πραγματικότητα και στην ψευδαισθητική της αναπαράστασης, οι κυβιστές ζωγράφοι αρνούνται να "εξαπατήσουν" το μάτι (*trompe l'oeil*) και να παρουσιάσουν τα πράγματα "σαν πραγματικά". Αφού η ζωγραφική επιφάνεια είναι δισδιάστατη, κάθε ψευδαισθητική παράσταση του βάθους είναι ψευδής. Ψευδής όμως ή ελλιπής είναι και η παρουσίαση ενός αντικειμένου μόνο από τη μία του όψη. Το αντικείμενο έχει ταυτόχρονα μπρος, πίσω, μέσα και έξω. Γι' αυτό, το αντικείμενο στον Κυβισμό παρουσιάζεται από τις περισσότερο χαρακτηριστικές οπτικές γωνίες του και αντιμετωπίζεται από διαφορετικές πλευρές "συγχρόνως". Ο θεατής έχει την εντύπωση ότι το βλέπει την ίδια στιγμή από πολλές διαφορετικές όψεις.

Στην κυβιστική πρακτική το αντικείμενο, διαλυμένο στο επίπεδο του πίνακα και αναλυμένο σε μικρά λεπτότατα κομμάτια όμοια με θραύσματα κρυστάλλου, (Αναλυτικός Κυβισμός, 1910-12) επιδιώκεται να εμφανιστεί όπως είναι στην πραγματικότητα και όχι όπως φαίνεται.

Η ενσωμάτωση ξένων προς τη ζωγραφική υλικών - χαρτί ταπετσαρίας, ύφασμα, εφημερίδες, τραπεζολόχαρτα - μετέτρεψε την αναπαράσταση του αντικειμένου σε παράστασή του. Τα κολλημένα πάνω στον πίνακα κομμάτια από την ψάθα μιας καρέκλας δηλώνουν την ίδια την καρέκλα, που ξαναδημιουργείται στο μυαλό του θεατή. Αυτή η φάση

του Κυβισμού ονομάστηκε Συνθετικός Κυβισμός (1912-14).

Στον Κυβισμό οι μορφές αναλύονται σε επίπεδα, κατακερματίζοντας τα αντικείμενα και τον περιβάλλοντα χώρο. Το χρώμα, απλωμένο με μικρές πινελιές και περάσματα, είναι περιορισμένο σε ώχρες και γκριζα, ενώ δε διαφοροποιείται το ένα αντικείμενο από το άλλο. Αυτό δημιουργεί ένα είδος σύγχυσης στην εικόνα, γιατί τα αντικείμενα "δε διαβάζονται" από το θεατή, ο οποίος δεν μπορεί να ξεχωρίσει τα επίπεδα που ανήκουν σε κάθε αντικείμενο. Το πρόβλημα λύθηκε με την προσθήκη ειδικών συμβόλων-χαρακτηριστικών του κάθε αντικειμένου. Στο έργο αυτό τα κλειδιά και οι χορδές του βιολιού, το χερούλι και το στόμιο της κανάτας, "εξηγούν" στο θεατή ότι αυτές οι φόρμες ανήκουν σ' εκείνο το αντικείμενο. Αργότερα, προς αυτή την κατεύθυνση θα συνδράμει και το κολάζ, που θα εισαγάγει στοιχεία της πραγματικότητας.

Πηγή: Από το βιβλίο της Γ' Λυκείου «Ιστορία της Τέχνης», των ΟΛΓΑ ΖΙΡΩ, ΕΛΕΝΗ ΜΕΡΤΖΑΝΗ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ